

LAUSUNTOYHTEENVETO**hallituksen esityksestä vuoden 2020 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 3 ja 12 §:n muuttamisesta**

Valtiovarainministeriön vero-osasto lähetti 19.8.2019 lausunnolle talousarvioesityksen yhteydessä annettavan hallituksen esityksen vuoden 2020 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 3 ja 12 §:n muuttamisesta. Lausuntoversiossa ei ollut luonnosta tuloveroasteikkolaiksi eikä ansiotuloveroperusteisiin ehdotettavia muutoksia, koska ne liitetään esitykseen budjettineuvottelujen jälkeen.

Lausuntoa pyydettiin seuraavilta tahoilta: Akava ry, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Kansaneläkelaitos, Keskuskauppakamari, Kirkkohallitus, Kuntatyönantajat KT, Ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus, Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen veroasiantuntijat ry, Suomen Yrittäjät ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Työ- ja elinkeinoministeriö, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry. Asiasta lausuiivat myös KPMG Oy Ab, Neogames Finland ry, Piksu Oy, Suomen Kiinteistöliitto ry, Teknologiateollisuus ry, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2020 alusta. Tuloverolain asuntovelan korkovähennysoikeutta koskeva väliaikainen säännös olisi voimassa vuoden 2022 loppuun.

YLEISTÄ

Kirkkohallitus ja Suomen ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus

Lausunnonantajilla ei ole esitykseen huomautettavaa.

Kansaneläkelaitos

Kansaneläkelaitos pitää ehdotettuja muutoksia kannatettavina. Ne eivät vaikuta oleellisesti Kansaneläkelaitoksen vakuutetun maksujen kertymään.

Suomen Kuntaliitto ry

Budjettiehdotuksen mukaiset veroperustemuutokset vähentävät kuntien verotuloja merkittävästi vuonna 2020. Veroperustemuutokset kuitenkin kompensoidaan kunnille täysimääräisesti, mikä on kuntataloudelle ensiarvoisen tärkeää.

Kuntatalouden näkökulmasta huolestuttava kehityssuunta on ansiotulovähennysten alati kasvava merkitys verojärjestelmässä. Kunnat, joissa ero nimellisten kunnallisveroprosenttien ja efektiivisten veroasteiden välillä on suuri, joutuvat nostamaan veroprosenttejaan muita enemmän. Kuntien välisten erojen tasaamiseksi verovähennyksiä tulee pystyä siirtämään entistä enemmän tehtäväksi valtionverotuksessa. Painetta kunnallisveroprosenttien korotuksiin nostaa lisäksi verojärjestelmämuutoksista johtuva kunnallisverokertymävaje (tulorekisteriuudistus ja siirtyminen uuteen ennakkoperintämenettelyyn).

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Lakiesityksessä tulisi olla arviot muutosten vaikutuksista sukupuolten väliseen tasa-arvoon, kansalaisten väliseen tulonjakoon ja ilmastomuutoksen torjuntaan.

Akava ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry

Pienituloisille painottuva 200 miljoonan euron kevennys ei riitä kompensoimaan sosiaalivakuutusmaksujen muutoksista aiheutuvaa palkkaverotuksen kiristymistä kuin pienelle osalle palkansaajia. On tärkeää, että palkkaverotusta uhkaava kiristyminen puretaan kokonaan, mikä vaatii vielä ainakin 250 miljoonan euron lisäkevennyksen ansiotulojen veroperusteisiin.

KOTITALOUSVÄHENNYS

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää alennettaisiin 2 400 eurosta 2 250 euroon.

Vähennettävän prosenttiosuutta kustannuksista alennettaisiin työkorvauksen osalta 50 prosentista 40 prosenttiin ja palkkojen osalta 20 prosentista 15 prosenttiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Kotitalousvähennys on työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan lisännyt kysyntää erityisesti pienten yritysten palveluille ja vaikuttanut myönteisesti myös harmaan talouden ehkäisyyn kannalta. Esitysluonnoksessa ei ole esitetty arviota kotitalousvähennyksen supistamisen yritysvaikutuksista. Vaikka supistamisen suuruusluokka on verrattain vähäinen, on tärkeää, että yritysvaikutuksia arvioitaisiin esityksessä ja niitä seurattaisiin myös jälkikäteisarvioinnilla.

Akava ry

Akava vastustaa kotitalousvähennyksen leikkaamista. Leikkaaminen johtaisi kotitalouspalveluiden käytön ja niitä tarjoavien yritysten vähenemiseen, alan työllisyyden heikkenemiseen sekä lisäksi pimeään työn tekemistä. Siten kotitalousvähennyksen leikkaaminen olisi raikeässä ristiriidassa hallituksen tavoitteiden kanssa: pyrkimykset nostaa työllisyysastetta, parantaa tuottavuutta, edistää yrittäjyyttä sekä torjua harmaata taloutta kärsisivät.

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

Kotitalousvähennykseen ehdotettujen leikkausten osalta EK katsoo, että ehdotetut muutokset eivät ole kannatettavia. Kotitalousvähennyksen pienentäminen on vääränsuuntainen toimenpide sekä työllisyyden edistämisen että harmaan talouden torjunnan näkökulmista. Esimerkiksi Ruotsissa kotitalousvähennyksen kehittämisen suunta on ollut viime aikoina päinvastainen, ja siellä vähennyksen enimmäismäärää on kuluvana vuonna merkittävästi nostettu.

Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamari huomauttaa, että kotitalousvähennyksen parametreja on muutettu jatkuvasti. Hyvä veropolitiikka on ennustettavaa ja vakaata, minkä vuoksi jatkuvat muutokset kotitalousvähennykseen ovat epätoivottuja.

Talusteoreettisesti kotitaloustyötä saattaa olla järkevää verottaa muuta kulutusta vähemmän. Selitys on se, että ihmiset pitävät tyypillisesti vapaa-ajasta, mutta kotona tehtävä työ, kuten siivous, ulkorakennuksen maalaus tai lastenhoito, vähentää vapaa-aikaa. Parhaassa mahdollisessa verojärjestelmässä tuetaan markkinaehtoista toimintaa, joka vähentää kotityötä. Tästä näkökulmasta kotitalousvähennys on perusteltu veroinstrumentti.

Kotitalousvähennys synnyttää taloudellista aktiviteettia ja työtä. Kotitalousvähennyksen pienentäminen siis vähentäisi taloudellista aktiviteettia. Kotitalousvähennyksen säilyttäminen ennallaan olisi perusteltua myös harmaan talouden ehkäisemisen kannalta, koska asiakkaalla on voimakkaampi motiivi vaatia kuitillista työtä. Kotitalousvähennyksen määrän ja perusteiden muutos vähentäisi tätä motiivia.

Keskuskauppakamari katsoo edellä esitetyin perustein, että kotitalousvähennykseen ehdotettuja muutoksia tulisi harkita uudelleen.

Piksu Oy

Erittäin hyvä, että verotusta koskevaa poikkeusta pienennetään. Verotuksen tulisi olla samanlaista kaikille ja riippumaton tavasta, jolla työ tehdään.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

SAK:n mielestä kotitalousvähennystä voidaan käyttää suhdannepolitiikan välineenä siten, että kotitalousvähennystä supistetaan työvoiman kysynnän kasvaessa ja vastavasti vähennystä kasvatetaan talouden taantumassa. Hallitusohjelmassa sovittu kotitalousvähennyksen supistaminen on perusteltu tilanteessa, jossa työvoiman kysyntä ja työllisyys on ollut vahvassa kasvussa. Synkkenevät suhdannenäkymät kuitenkin heikentävät tätä perustelua.

Suomen Kiinteistöliitto ry

Kotitalousvähennys on toiminut viime vuosina tarkoituksensa mukaisesti, ja vähennysjärjestelmää on laajasti hyödyntäneet sekä palkansaajat että eläkelaiset. Keskeinen kotitalousvähennyksen muutostarve on ulottaa se koskemaan myös taloyhtiöiden tilaamia korjauksia. Tämä tukisi hyvän kiinteistönpidon toteutumista ja sillä olisi positiivinen merkitys myös energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Lisäperuste muutokselle on tasapuolisuus, sillä omakotikiinteistössä kotitalousvähennystä voi nykyisellään saada laajempiinkin peruskorjauksiin.

Hallitusohjelman mukaan selvitetään energiaremonttien suunnittelukustannusten ottamista vähennyksen piiriin, vähennyksen mahdollistamista taloyhtiöiden osakkaille sekä korkeamman vähennysprosentin soveltamista energiatehokkuuden parantamisessa tai fossiilisesta lämmitysjärjestelmästä luopumisessa. Nämä toimet vähennysjärjestelmän kehittämiseksi tulisi toteuttaa jo vuoden 2020 verotuksessa.

Suomen Kuntaliitto ry

Kuntaliitto näkee kotitalousvähennyksen hyödyllisenä osana verojärjestelmää monikäyttöisyytensä takia. Vähennyksen suoraa fiskaalista merkitystä suurempi on sen palvelutarjontaa lisäävä vaikutus etenkin harvan palveluverkoston alueilla.

Suomen Yrittäjät ry

Ehdotusta kotitalousvähennyksen leikkaamiseksi ei tule toteuttaa.

Kotitalousvähennyksen leikkaaminen heikentäisi yrittäjyyden edellytyksiä ja vähentäisi työllisten määrää. Vähennyksellä on ollut tärkeä rooli erityisesti pienten yritysten toimintaedellytyksille. Vähennyksen leikkaaminen voisi mahdollisesti johtaa myös harmaan talouden lisääntymiseen.

Kotitalousvähennyksen roolia erityisesti ikääntyvän väestönosan elämänlaadun parantamisessa tai mahdollisuudessa asua mahdollisimman pitkään omassa kodissa ei ole syytä väheksyä. Jatkovalmistelussa ehdotusta voitaisiin arvioida myös siitä näkökul-

masta, miten leikkaus toteuttaisi hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta ikäystävällisyyden edistämisestä. Toisaalta on syytä korostaa, että kotitalousvähennys auttaa esimerkiksi lapsiperheitä työn ja perhe-elämän yhteensovittamisessa.

Ehdotus on myös ristiriidassa hallitusohjelmaan kirjatun työllisyysasteen nostoa koskevan tavoitteen kanssa. Yritysten ja kuluttajien epävarmuutta ei tule vallitsevassa suhdannetilanteessa lisätä. Esitys on jo nyt herättänyt huolta yrittäjien piirissä ja luonut epävarmuutta yrittäjien toimintaympäristöön. Suomen Yrittäjät ry:n saaman palautteen mukaan yritykset ovat mahdollisen sääntelymuutoksen aiheuttaman epävarmuuden johdosta pitäytyneet työntekijän palkkaamisesta.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliito, FiCom ry

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja osuutta työkorvauksissa pitää merkittävästi nostaa ja tuki ulottaa kiinteän laajakaistan rakennustöissä myös oman pihan ulkopuolisiin töihin. Vain pieni osa valokuiturakentamisen kustannuksista aiheutuu itse valokaapelista, koska jopa 60-80 prosenttia hankkeen hinnasta syntyy kaivuukustannuksista. Kiinteän laajakaistan rakentamisen kiihdyttämiseksi suora tuki kohdennettuna kuluttajalle on kannustavampi vaihtoehto kuin tuki rakennuttajille.

Kiinteän laajakaistan kysyntää tulisi vielä tehostaa määräaikaisella korotetulla vähennysoikeudella.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

STTK kannattaa kotitalousvähennyksen maltillista alentamista nykyisestä. Vähennyksen käyttö painottuu suurimpiin tuloluokkiin, nostaa palveluiden hintaa ja aiheuttaa merkittäviä verotuottojen menetyksiä. Ehdotuksen mukainen vähennyksen leikkaaminen on kuitenkin niin maltillinen, että se ei aiheuta harmaan talouden kasvua.

Veronmaksajain Keskusliitto ry

Veronmaksajain Keskusliitto ry vastustaa kotitalousvähennyksen leikkaamista. Vähennykselle on laaja tuki monesta eri näkökulmasta ja siitä on tullut perusteltu ja toimiva osa verojärjestelmää. Se ehkäisee harmaata taloutta, parantaa markkinaehtoista työnjakoa ja lisää alan työllisyyttä.

TYÖNANTAJAN MAKSAMIEN MUUTTOKUSTANNUSTEN VERONALAISEN OSUUDEN HUOJENTAMINEN

Työnantajan maksamien muuttokustannusten veronalaista osuutta huojennettaisiin siten, että veronalaista ansiotuloa olisi 50 prosenttia työnantajan maksamista muuttokustannuksista.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö puoltaa ehdotusta. Huojennuksen voidaan arvioida lisäävän työvoiman liikkuvuutta ja siten myötävaikuttavan yritysten kokeman työvoima- ja osaajapulaan.

Verohallinto

Yleisesti Verohallinto toteaa, että työnantajan maksamien muuttokustannusten osittainen verovapaus ja verovapauden kriteereihin rajatapauksissa liittyvä tulkinnanvaraisuus monimutkaistavat verotusta ja lisäävät Verohallinnon hallinnollista työtä jossain määrin.

Tuloverolain mukaan työntekijällä voi varsinaisen työpaikan lisäksi olla toissijainen työpaikka ja erityinen työntekemispaikka. On mahdollista, että työntekijällä on kaksi tai useampi varsinainen työpaikka. Esitysluonnoksessa ei tarkemmin määritellä sitä, mitä näistä eriluonteisista työpaikoista säännöksessä tarkoitetaan, joten säännöstä saat-taisi olla perusteltua täsmentää siltä osin. Ilmeisesti tarkoituksena on se, että muutto tapahtuu työntekijäisen varsinaisen työpaikan sijainnin vuoksi.

Muuttokustannusten korvausten mahdollisesti myöhempää selvittelyä varten työanta-jan tulee riittävästi dokumentoida verovapautta koskevan käsittelyn perusteena olevat seikat ja selvitykset.

Akava ry

Akava kannattaa työnantajan maksaman muuttokustannuksen verokohtelun huojenta-mista.

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

Työnantajan maksamien työntekijän muuttokustannusten veronalaisen osuuden huo-jentaminen ehdotetuin tavoin on EK:n käsityksen mukaan kannatettava toimi työvoi-man liikkuvuuden edistämiseksi. Jatkossa olisi sekä työvoiman liikkuvuuden edelleen parantamiseksi että hallinnollisen yksinkertaisuuden näkökulmasta aiheellista harkita myös sanottujen korvausten säätämistä kokonaan verovapaiksi.

Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamari kannattaa ehdotettua säännöstä. Keskuskauppakamari arvioi, että esitysluonnoksen mukainen muuttokustannusten osittainen verovapaus voisi tukea työllisyyttä sekä alueellista liikkuvuutta ja siten helpottaa yritysten osaavan työvoiman saantia. Keskuskauppakamari katsoo, että vaihtoehtoisesti verovapaus voitaisiin ulot-taa kaikkiin työnantajan maksamiin muuttokustannuksiin.

KPMG Oy Ab

KPMG Oy Ab yhtyy ehdotukseen, mutta suosittelee, että muuttokustannukset olisivat kokonaan verovapaita. Nykyinen ehdotus on ongelmallinen siksi, että toisissa tilanteissa työnantaja voisi korvata muuttokustannukset kokonaan verovapaasti ja toisissa tilanteissa verovapaata olisi vain 50 prosenttia. Työnantajan voi olla vaikeaa arvioida, kummasta tapauksesta on kyse.

Ehdotus on ongelmallinen myös siksi, että se koskee vain työnantajan korvaamia muuttokustannuksia, eikä henkilö ei voi niitä vähentää omassa verotuksessaan. Tämä on yhdenvertaisuusperiaatteen vastaista. Esitysluonnoksessa korostetaan, että päämääränä on edistää työvoiman liikkuvuutta, mitä ehdotus ei nyt toteuta.

Säännöksen soveltamisen ulkopuolelle jäisivät lähinnä muutot, joissa esitysluonnoksen mukaan uusi asunto sijaitsee sellaisella paikalla, ettei muutolla ole ”olennaista vaikutusta” työpaikalle kulkemiseen. Tulkinnanvaraiseksi jää, mitä voidaan katsoa olennaiseksi vaikutukseksi, joten säännöstä olisi hyvä tarkentaa.

Neogames Finland ry

Ulkomailta Suomeen palaavia ja ulkomailta Suomeen rekrytoituja työntekijöitä on kohdeltava tasa-arvoisesti. Säännökset asettavat ulkomailta Suomeen työskentelemään muuttavat verovelvolliset selkeästi eriarvoiseen asemaan ulkomaankomennukselta Suomeen palaavien kanssa.

Huojennuksen määrä on nostettava 100 prosenttiin. Muuttokustannusten veronalaisen osuuden 50 prosentin huojennus on ulkomailta Suomeen muuttavien osalta riittämätön, erityisesti jos mukana muuttaa koko perhe.

Myös verovelvollisen itsensä kustantamat muuttokulut ulkomailta Suomeen tulisi ottaa huojennuksen piiriin. Erityisesti pelialalla alan kasvu tapahtuu merkittävässä määrin uusien pk-yritysten kautta. Jotta hallitusohjelman hengessä tuettaisiin myös pienten yritysten työvoimahaasteita, olisi syytä kartoittaa mahdollisuuksia ottaa itse kustannetut muuttokulut huojennuksen piiriin.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Uusi verotuki monimutkaistaa verotusta, aiheuttaa hallinnollista työtä ja lisää aukkoja veropohjaan. Uuden osittain päällekkäisen verotuen sijaan kannattaisi pikemminkin kehittää olemassa olevaa liikkuvuusavustusta.

Suomen Kuntaliitto ry

Ehdotuksen verotuottoja supistavia vaikutuksia ei ole esityksessä arvioitu. Työvoiman liikkuvuuden parantamiseksi tavoite on kuitenkin kannatettava.

Suomen Yrittäjät ry

Kannattaa ehdotusta työvoiman liikkuvuuden edistämisen kannalta.

Teknologiатеollisuus ry

Ulkomailta rekrytointia hankaloittaa nykyinen työnantajan maksamien muuttokustannusten verokohtelu. Teknologiатеollisuus ry pitää hyvänä, että Suomen houkuttelevuuteen negatiivisesti vaikuttavaan seikkaan puututaan nopealla aikataululla ja kannattaa ehdotusta, mutta toivoo, että muuttokuluja ei katsottaisi lainkaan työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi. Osaajien saatavuudessa on haasteita myös Suomen sisällä, jonka vuoksi myös kotimaassa muuttokustannusten verokohtelu ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

STTK kannattaa muuttokustannusten verotuksen huojentamista. Se toimii osaltaan työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi ja on tärkeä keino rakenteellisen työttömyyden alentamiseksi. Muuttokustannukset voisivat jatkossa olla kokonaan verovapaita.

Veronmaksajain Keskusliitto ry

Veronmaksajain Keskusliitto ry kannattaa ehdotusta.

ULKOMAILTA TULEVAN PALKANSAAJAN LÄHDEVERO

Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta säädettäisiin pysyväksi. Lähdeveroprosenttia alennettaisiin 35 prosentista 32 prosenttiin.
--

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö puoltaa ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeveron alentamista sekä huojennusta koskevan lain säätämistä pysyväksi. Alentamisen voidaan arvioida lisäävän avainhenkilöverotuksen kannustavuutta ja edistävän ulkomaalaisten saamista Suomeen. Lain säätäminen pysyväksi vaikuttaa samaan suuntaan, koska se vähentää väliaikaiseen huojennukseen liittyvää epävarmuutta.

Akava ry

Suomi tarvitsee ulkomaista työvoimaa ja sen pitää olla ulkomaisten yritysten ja asiantuntijoiden silmissä kiinnostava ja houkutteleva paikka toimia ja tehdä työtä. Avainhenkilöiden houuttelemiseksi tänne verraten matala ansiotulon lähdevero ja jopa sen alentaminen on perusteltua, koska palkan verotus voi ratkaista sijoittumispäätöksen. Lähdeverotus asettaa kuitenkin ulkomaiset ja kotimaiset työntekijät eriarvoiseen asemaan.

Akava kannattaa ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeveron alentamista 35 prosentista 32 prosenttiin. Sen ohella pitäisi kuitenkin tavoitella laajempaa, muitakin kuin ulkomaisia työntekijöitä koskevaa ansiotuloverotuksen keventämistä. Siinäkin tapauksessa, että suomalaisten ylimmät rajaveroasteet laskettaisiin enintään 50 prosenttiin, sitä huomattavasti matalampi lähdevero olisi kuitenkin tarpeen ulkomaisen työvoiman houkuttelemiseksi Suomeen.

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

EK katsoo, että ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain säätäminen pysyväksi ja ko. laissa tarkoitetun lähdeverokannan alentaminen 35 prosentista 32 prosenttiin on myönteinen muutos ja hyvin perusteltua ulkomaisten erityisasiantuntijoiden Suomeen rekrytoimisen edistämiseksi.

Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamari kannattaa ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain säätämistä pysyväksi sekä lähdeveroprosentin laskemista hallituksen esityksen mukaiseen 32 %:iin. Osaavan työvoiman puute on monelle yritykselle merkittävä ongelma ja siksi on oltava riittäviä kannusteita osaajien houkuttelemiseksi ulkomailta Suomeen. Työperäisen maahanmuuton edistämällä Suomeen voidaan saada uusia veronmaksajia, jolloin väestöllinen huoltosuhde paranee.

Keskuskauppakamari ehdottaa jatkoselvitystä siitä, voitaisiinko ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain soveltamisalaa laajentaa työperäisen maahanmuuton edistämiseksi.

KPMG Oy Ab

Nykyinen lähdeverotus ei toteuta sille asetettua päämäärää. Suuri osa avainhenkilöistä ei yllä sellaisiin palkkoihin, jotta avainhenkilöverotuksesta olisi hyötyä. Nykyjärjestelmästä saatu etu on sitä suurempi, mitä korkeampi palkka on, mikä johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen eri asiantuntijoiden välillä. Verotusta on lisäksi haettava kolmen kuukauden kuluessa työskentelyn alkamisesta, jolloin ei välttämättä ole tiedossa, kuinka kauan asiantuntija tulee olemaan Suomessa. Nykyjärjestelmä ottaa myös huonosti huomioon sen, onko henkilö todellisuudessa asiantuntija vai ei. Sääntely syrjii Suomen kansalaisia, koska Suomen kansalainen, joka on asunut esimerkiksi pari vuosikymmentä ulkomailla keräten arvokasta osaamista, ei voi olla avainhenkilöverotuksen piirissä. Ulkomailta löytyy avainhenkilöille räätälöityjä verotusmalleja, jotka toteuttavat paremmin sääntelyn tarkoitusta, esimerkkinä esim. Ruotsi, Alankomaat ja Italia.

Lähdeveroprosentin laskeminen 32 prosenttiin on riittämätön muutos. Alennettu lähdeveroprosentti vastaa noin 8 500 euron progressiivisesti verotettua kuukausipalkkaa, olettaen, että Suomen sosiaaliturva soveltuu ja kotikunta on Helsinki. Käytännössä ei kuitenkaan kannata hakea avainhenkilöverotusta, jos palkka jää alle 8 500.

KPMG Oy Ab ehdottaa, että

- 90 päivän sääntö poistetaan, jolloin henkilö voisi hakea avainhenkilöverotusta takautuvasti viimeistään veroilmoituksen jättämisen yhteydessä,
- myös Suomen kansalaiset, jotka ovat olleet kauan ulkomailla, esimerkiksi 10 vuotta, voisivat hakea avainhenkilöverotusta,
- siirrytään menettelyyn, jossa osa palkasta (25 tai 30 prosenttia) olisi kokonaan verovapaa, mutta muuten sovelletaan normaalia progressiivista verotusta; menettely olisi yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kaikkien avainhenkilöiden kesken, sääntö olisi myös selkeä eikä edellyttäisi vertailulaskelmien laatimista,
- laki sisältäisi jatkossakin 5 800 euron palkkarajan, mutta jos palkka jää sen alle, avainhenkilöverotus olisi kuitenkin mahdollinen, jos työnantaja voi osoittaa henkilön olevan asiantuntija; Verohallintoon voitaisiin perustaa lautakunta, jonka tehtävänä olisi arvioida ja myöntää avainhenkilöverokortteja,
- ulkomaiset yliopisto-opettajat ja tutkijat olisivat aina oikeutettuja avainhenkilöverotukseen,
- poistetaan vaatimus, jonka mukaan palkka pitää maksaa Suomesta käsin.

Piksu Oy

Muutoksella tehtäisiin verotukseen uusi byrokratiaa vaativa poikkeus, joka asettaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan. Vaihtoehtoisesti varainsiirtoveroa voisi alentaa omistusasunnon vaihtamisen helpottamiseksi, kaavoitusta nopeuttaa, rakennusstandardeja helpottaa edullisempien asuntojen saamiseksi ja alentaa asumistukea, koska se valuu asuntomarkkinoille nostamaan asuntojen vuokria ja hintoja.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

SAK pitää hyvänä avainhenkilöihin kohdistuvan veronhuojennuksen säätämistä pysyväksi, koska on edelleen tärkeää edistää erityistä asiantuntemusta omaavien avainhenkilöiden Suomeen tuloa. Suomen ei ole kuitenkaan syytä lietsoa avainhenkilöiden erityisverokohteluun liittyvää kansainvälistä verokilpailua alentamalla palkkatuloista perittävän lähdeveron määrää. Lähdeveron alentaminen myös kasvattaa eroa suhteessa normaaliin tuloveroon, mikä voidaan kokea perustellusti epäoikeudenmukaiseksi ja mikä voi osaltaan heikentää verotuksen koettua legitimitettä ja veromyönteisyyttä.

Suomen Kuntaliitto ry

Ehdotuksen seurauksena kertymättömistä tuloverotuotoista saamatta jäävän kunnallisveron määrän arvioidaan olevan noin 16 miljoonaa euroa. Kuntaliitto näkee tarpeellisenä, että Suomen houkuttelevuutta ei heikennetä elinkeinoelämän kaipaamien ulkomaisten osaamistarpeiden näkökulmasta.

Suomen Yrittäjät ry

Suomen Yrittäjät ry kannattaa veronhuojennuksen säätämistä pysyväksi, koska avainhenkilöiden Suomeen tulon edistäminen on edelleen tärkeää. Myös ehdotus lähdeveroprosentin alentamisesta on kannatettava.

Teknologiateollisuus ry

Teknologiateollisuus ry kannattaa vahvasti ehdotusta lain säätämiseksi pysyväksi. Yhdistys kannattaa myös veroprosentin alentamista 32 prosenttiin.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Vain muutamia satoja ulkomailta muuttaneita työntekijöitä on vuodessa järjestelmän piirissä. Ulkomaisten osaajien houkuttelussa vaikuttavat verotusta enemmän muut tekijät, kuten turvallinen ja toimiva yhteiskunta sekä hyvät julkiset palvelut.

On tärkeää, että tulevaisuudessa huolehditaan veropohjan tiiviystä, mihin ulkomailta tulevien palkansaajien lähdevero sopii heikosti. Ulkomaisten työntekijöiden lähdevero asettaa myös eriarvoiseen asemaan samaa työtä tekevät kotimaiset työntekijät.

Veronmaksajain Keskusliitto ry

Veronmaksajain Keskusliitto ry pitää perusteltuna avainhenkilöiden verotuksen helpottamista, koska sillä voidaan lisätä Suomen houkuttelevuutta ulkomaisille erityisasiantuntijoille. Kestävä ratkaisu asiantuntijoiden ankaraan verotukseen on kireän ansiotuloverotuksen keventäminen, joka kohtelee yhtenäisesti myös kotimaisia veronmaksajia.

ASUNTOVELAN KORON VÄHENNYSOIKEUDESTA LUOPUMINEN ASTEITTAIN

Asuntovelan korkojen vähennysoikeudesta luovuttaisiin asteittain. Korkojen vähennyskelpoista osuutta pienennettäisiin kymmenellä prosenttiyksiköllä vuodelle 2020 ja siitä eteenpäin viidellä prosenttiyksiköllä vuosittain, jolloin vähennysoikeus poistuisi kokonaan vuodesta 2023 alkaen.

Akava ry

Akava katsoo, että asuntovelan koron vähennysoikeuden supistaminen on parasta tehdä juuri nykyisten poikkeuksellisen matalien korkojen aikana, jolloin sen vaikutus kotitalouksien rahoitusasemaan on mahdollisimman pieni. Asuntovelan korkovähennys voitaisiin nimikkeenä säilyttää verolaissa myös sen jälkeen, kun se on laskettu nolnaan. Se voi osoittautua myöhemmin käyttökelpoiseksi työkaluksi tilanteessa, jossa Suomen taloutta koetellaan.

Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamari kannattaa asuntovelan koron vähennysoikeuden asteittaista poistamista vuoteen 2023 mennessä esitysluonnoksessa esitetyllä tavalla. Keskuskaup-

pakamari pitää korkojen vähennysoikeutta tarpeettomana julkisen sektorin tuloja pienentävänä veroinstrumenttina, joka on suosinut omistusasumista vuokra-asumisen kustannuksella.

Piksu Oy

Muutoksen seurauksena omistusasunnon hankkiminen tulee harvinaisemmaksi, joten on syytä huolehtia siitä, että syntyy riittävät kannustimet yksityiselle vuokra-asuntoliiketoiminnalle. Omistusasumisen suosiminen on ollut omiaan tekemään suomalaisista varallisuuden suhteen tasa-arvoisempia. Asuntovelan koron vähennysoikeudesta luovuttaessa siirrytään vähitellen kohti luokkayhteiskuntaa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

SAK:n mielestä asuntovelan koron vähennysoikeudesta ei pitäisi luopua kokonaan, vaan vähennys tulisi säilyttää osittain mahdollisiin korkovaihteluihin sopeutumisen helpottamiseksi.

Suomen Kiinteistöliitto ry

Korkovähennysosuus on syytä säilyttää tulevaisuudessakin, vaikkakin se olisi takavuosia vaatimattomampi vähennysosuuden kohdalla. Vähennyksen leikkaaminen ja kotitalouksien velkaantumisen kasvu ovat johtaneet siihen, että korkojen nousu vaikuttaa kotitalouksiin aiempaa enemmän. Suomessa haavoittuvuutta korkotason muutoksille nostaa myös poikkeuksellisen suuri vaihtuvakorkoisten asuntolainojen osuus.

Korkotason pienilläkin muutoksilla on entistä suurempi vaikutus kotitalouksien kulutukseen. Korkotason määrää pitkälti Euroopan Keskuspankin harjoittama rahapolitiikka, mutta Suomen päätöksillä voidaan vaikuttaa korkokustannuksiin ja lainamarkkinoiden vakauteen mm. korkovähennyksen avulla. Korkovähennyksellä on käyttöä euroalueen epäsymmetrioiden mahdollisesti kärjistyessä.

Asuntovelan korkovähennyksellä voidaan vähentää asuntomarkkinoiden eriarvoistumista. Omistusasuminen suojaa kotitaloutta vuokrien nousulta ja julkista sektoria asumismenojen kasvulta.

Suomen Kuntaliitto ry

Asuntovelan koron vähennysoikeus on toiminut kannustimena asunnon omistamiselle säästömuotona. Korkotuen vaikutus asuntojen hintojen nousua kiihdyttävänä on kuitenkin omiaan jähmettämään maan sisäistä muuttoliikettä työn perässä.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Tämänhetkiselä, poikkeuksellisen matalalla korkotasolla, asuntolainojen korkovähennyksen leikkaamisesta ei aiheudu kotitalouksille merkittäviä ostovoimaa leikkaavia vaikutuksia. Vaikutuksia on kuitenkin seurattava tarkasti, jotta korkotason noustessa velkaantuneet kotitaloudet pystyvät selviytymään veloistaan. Se on myös talouden vakaan kehityksen kannalta tärkeää.

Asuntolainojen korkovähennyksen leikkaaminen vähentää jonkin verran asuntojen kysyntää. Riittävästä asuntojen tarjonnasta tulee kuitenkin huolehtia, jotta myös tavallisella palkansaajalla on tulevaisuudessa mahdollisuus hankkia oma asunto. Myös pieni- ja keskituloisien palkansaajien tulee voida niin halutessaan asua kohtuuhintaisesti omassa asunnossa.

Veronmaksajain Keskusliitto ry

Vähennyksen leikkaantuessa on syytä seurata, muuttuuko omistusasuminen entistä enemmän vain paremmin toimeentulevien mahdollisuudeksi. Korkovähennyksen myötä asunnonomistajalla on ollut kannustin maksaa taloyhtiölaina pois omalla henkilökohtaisella lainallaan. Vähennysoikeuden poistuessa yhtiölainasta tulee aiempaa houkuttelevampi, mikä voi johtaa asuntoyhteisöihin kohdistuvien velkariskien kasvuun.

Asuntolainan korkovähennyksen merkitys on juuri nyt poikkeuksellisen alhaisten korkojen takia rajallinen, mutta tilanne voi muuttua. Korkovähennys on syytä säilyttää työkalupakissa kotitalouksien velkakustannuksia säätelevänä instrumenttina, vaikka siitä matalien korkojen aikana luovuttaisiin.

VEROTUSYHTYMÄN KÄSITTEEN SUPISTAMINEN

Verotusyhtymän käsitettä supistettaisiin. Verotusyhtymää ei enää muodostuisi pelkästään sen perusteella, että kaksi tai useampi henkilö yhdessä omistaa kiinteistön, joka ei ole maatila tai metsäkiinteistö, tai sen johdosta, että kiinteistöstä on saatu vuokratuloa.

Yhtymäverotuksen piiriin jäisivät edelleen maatalan viljely ja hallinta, metsätalouden harjoittaminen sekä sellainen kiinteistön hallinta, jonka osalta yhtymä on arvonlisäverolain nojalla arvonlisäverovelvollinen. Samoin kiinteistön käyttöoikeuden luovutus, josta yhtymä on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi.

Kansaneläkelaitos

Kansaneläkelaitos pitää myönteisenä sitä, että verotusyhtymäkäsitteen supistaminen vähentäisi jossain määrin verotuskustannuksia.

Verohallinto

Verotusyhtymän käsitteen supistaminen ja siitä seuraava verotusyhtymien lukumäärän väheneminen vähentää Verohallinnon verotusyhtymien muodostamiseen, muuttamiseen ja lopettamiseen liittyvää hallinnollista työtä sekä selkeyttää omalta osaltaan verotusjärjestelmää. Selkeyden vuoksi esityksen perusteluissa voitaisiin todeta, että verotusyhtymän osakkaina olevat henkilöt voivat jatkossakin olla luonnollisten henkilöiden lisäksi myös oikeushenkilöt, esimerkiksi osakeyhtiöt.

Keskuskauppakamari

Keskuskauppakamari kannattaa tuloverolain 4 §:ään sisältyvän yhtymän käsitteen supistamista esitysluonnoksessa ehdotetulla tavalla.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

SAK pitää hyvänä verotusyhtymän käsitteen supistamista. Määritelmän muutoksella yksinkertaistetaan verotusmenettelyä ja parannetaan verotuksen ymmärrettävyyttä verovelvollisille.